

РЕШЕНИЕ

№ 798

гр. София, 14.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 34 състав,
в публично заседание на 18.01.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Тафров

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **2485** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 64, ал. 4 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/.

Образувано е по жалба Х. З. [дата на раждане] в К. изтърпяващ наказание лишаване от свобода в затвора С., против Заповед №11/18.02.2021г. на началника на Затвора-С., с която на основание чл. 64, ал. 2 ЗИНЗС е отказано преместването му от затворническо общежитие закрит тип в затворническо общежитие от открит тип "К." към Затвора-С..

Жалбоподателят твърди незаконосъобразност на обжалваната заповед, като сочи, че липсва причина, която да възпрепятства преместването му в общежитие от открит тип, посочените обстоятелства в заповедта са тълкувани и интерпретирани превратно. Твърди, че е изтърпял повече от 1/2 от наложеното му наказание, участва в социални дейности, няма конфликт с лишените от свобода, спазва правилника и вътрешните правила в затвора. Твърди, че по време на престоя си е показал положителна промяна в поведението си, трудово е ангажиран и отговорно изпълнявал всички свои задължения, като е награждаван за съвестно отношение към труда. Твърди, че не е допускал дисциплинарни нарушения и заповедта е необоснована. В тази връзка сочи, че преценката на административния орган по чл. 64, ал. 1 от ЗИНЗС, не е извършена обективно и на база доказателствата в досието му. Твърди, че ръководителят на направление ИСДВР не е изпълнявал задълженията си като не му е връчил по надлежният ред обжалваната заповед и не му е разяснил съдържанието на същата, както и че не е викан от инспектор-психолог, за да попълни

задължителния тест за прекатегоризация.Иска отмяна на обжалваната заповед и уважаване на молбата му за преместване.В открито съдебно заседание се явява лично и се представлява от адв. Св.И..Депозира по делото писмени бележки в срок.

Ответната страна – н-к на Затвора-С. не се явява и не се представлява.

Депозира писмено становище изготвено от инсп.Т.Г.,като счита,че обжалваната заповед е правилна, законосъобразна и обоснована. В становището се твърди, че произнасянето на н-ка на Затвора-С. е направено при наличието на определени доказателства, които са изчерпателно посочени в заповедта /приложените доклади от съответните длъжностни лица/,които касаят поведението на лишения от свобода.По изложените съображения моли жалбата да се отхвърли като неоснователна.

След преценка на събраните по делото доказателства, съдът приема за установено от фактическа страна, следното:

Лишеният от свобода Х. З. ЕГН [ЕГН] от [населено място], е постъпил в затвора [населено място] на 13.12.2014г.По отношение на лицето е приведено в изпълнение наказание лишаване от свобода по НОХД№662/15 на СГС,по което е осъден с присъда на 10 години лишаване от свобода.Първоначално е определен от съда „строг“ режим на изтърпяване на наказанието,считано от 10.12.2015 г.,същият е бил променен на „общ“ от 22.05.2019г.Към 18.02.2021г. осъденият З. е изтърпял 1/2 от наложеното наказание съобразно нормата на чл. 64 ал. 1 от ЗИНЗС.Във връзка с постъпилата молба на жалбоподателят ,с рег.№692/03.02.2021г. до н-ка на Затвора-гр.С. е изготвено становище от инспектор ЗН“РНОД“,становище от гл. инспектор НС СДВР и доклад от ИСДВР от 11.02.2021г.От приложените документи е установено,че л.св. Х. З. е настанен на територията на 10-та група на 14.12.2015г. Поддържа контакт с голяма част от лишените от свобода от групата, като се стреми да избягва конфликтни ситуации.Говори български език, което е способствало по-бързото му адаптиране към средата в затвора.Положително е настроен към корекционния процес,като се включва в различни мероприятия, организирани от груповия съвет и администрацията на затвора.Включен е в курс по български език.За голям период от време е работил в цех „Печатница“ към затвора в [населено място].Първоначално е назначен на работа със заповед №114/18.02.2016г. на началника на затвора.Впоследствие със заповед № 308/11.05.2020г. на началника на затвора е освободен от работа, поради намаления обем на работа в цех „Печатница“.Прието е че към дата на изготвяне на доклада л.св. Х. З. се смята за ненаказван на основание чл.109, ал.1 от ЗИНЗС.Налагано му е едно дисциплинарно наказание:Заповед № 342/25.08.2017г. - „лишаване от хранителна пратка за срок от 3 месеца“ за притежание на мобилен телефон.Прието е също,че поведението на л.св. Х. З. в условията на изолация е претърпяло положителна промяна, като за времето на престоя му в затвора е награждаван многократно:Заповед №1/07.01.2019г.-„извънредна хранителна пратка“;Заповед №1087/23.11.2015г.-„писмена похвала“.Извършена е оценка на риска от рецидив,като е прието ,че рискът от рецидив е в ниските стойности - 33т.Редуциран е бил два пъти от първоначалните 38т.Прието е че като дефицитни зони за жалбоподателят се отличават:злоупотреба с алкохол.Прието е че по отношение към правонарушението, същият не приема изцяло отговорността за извършеното деяние,както и че среща известни затруднения при разпознаване на проблемите си и адекватното им решаване.

Отчитайки горните обстоятелства е дадено становище,от Р. Д. че е нецелесъобразно

молбата на л. св. X. за преместване в ЗО от открит тип да бъде одобрена.

В този смисъл е и становището на инспектор Д. Г. – НС СДВР, според което, с поведението св.Х. не е дал достатъчно доказателства за положително повлияване и добросъвестно отношение към наложеното наказание и категорична готовност за пълноценно включване в живота на обществото. Положително становище по молбата за преместване е дадено от инспектор ИСДВР- Ан.Р. в доклад от 11.02.2021г.

Със Заповед №11/18.02.2021г. началникът на Затвора-С., на основание чл. 64, ал. 2 от ЗИНЗС отказал преместването на л. св. X. З. от затворническо общежитие „закрит“ тип в затворническо общежитие от „открит“ тип "К." към Затвора-С..За да отхвърли молбата началникът на Затвора-С. е приел, че оценките на риска за престоя на л. св. отчитат непосредствена обществена опасност и риск от вреди в средния диапазон, което не кореспондира с облекчените условия на открития тип заведения в М. и по-широкия обем правни възможности, характерни за тази категория. Отчетени са индикации за риск от вреди и към настоящия момент, което не кореспондира с поставянето на л. св. при смекчен надзор и охрана. При тези обстоятелства е прието, че осъденият да е награждаван и да няма наказание, с неизтекъл срок съобразно нормите на чл. 109 от ЗИНЗС, се установява, че оценката на риска от рецидив е редуцирана само с 5 точки и все още е в средните стойности на ниските нива-33 точки.Като дефицитна зона в профила на нуждите остава - злоупотреба с алкохол, а като гранични зони остават-отношение към правонарушението и умения за мислене. Риска от вреди към обществото е със средни стойности.

По делото е представена в цялост административната преписка, както и досието на жалбоподателят.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена от надлежна страна, в срока по чл. 64, ал. 4 от ЗИНЗС и е ДОПУСТИМА.

Разгледана по същество, жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно чл. 64, ал. 1 от ЗИНЗС лишените от свобода с добро поведение, които са изтърпели най-малко една четвърт, но не по-малко от 6 месеца от наложеното наказание в затвор или в затворническо общежитие от закрит тип, могат да бъдат премествани по инициатива на началника на затвора или по тяхна молба за доизтърпяване на наказанието в затворнически общежития от открит тип.

Преместване от затвор или ЗОЗТ в З. е възможно при кумулативното наличие на две основания: да са изтърпени най-малко една четвърт, но не по-малко от 6 месеца от наложеното наказание, и лишеният от свобода да е имал добро поведение.Преместването в З. е само една законова възможност, но не и задължение за пенитенциарните власти, която се преценява конкретно за всяко осъдено лице.

Според разписаната законова процедура началникът на затвора се произнася с мотивирана заповед след вземане на становището на ръководителя на направлението за социална дейност и възпитателна работа, на заместник-началника по режимно-охранителната дейност и на началника на съответното затворническо общежитие относно поведението на осъдения по време на изтърпяване на наказанието /чл. 64, ал. 2 от ЗИНЗС/. Заповедта се връчва на осъдения срещу подпис и се изпраща на прокурора, осъществяващ надзор върху изпълнението на наказанието.

Оспорената заповед като индивидуален административен акт е издадена от териториално и материално компетентния съгласно чл. 64, ал. 1 от ЗИНЗС орган – началникът на Затвора-С..Спазени са изискванията по отношение формата на

административния акт, заповедта е подробно мотивирана с посочване на фактическите и правни основания за издаването ѝ. В правната теория и в съдебната практика са определени ясни критерии за нищожност на един административен акт - липса на компетентност на органа, неспазване на изискуемата форма за валидност, липса на законово основание за издаването му. За да е налице нищожност на административният следва допуснатите нарушения при постановяването му да са от степен, която да прави невъзможно и недопустимо съществуването му в правния мир, каквито в конкретния случай не са налице.

Неоснователно е оплакването на жалбоподателя, че заповедта не му е връчена видно е че същата му е връчена на 26.02.2021г. на основание чл.64 ал.2 от ЗИНЗС, като същия е удостоверил връчването като се е подписал. В тази връзка неоснователно е оплакването, че екземпляр от заповедта следва да бъде връчен на жалбоподателят на основание чл.89 ал.4 от ППЗИНЗС. Процесната разпоредба на ППЗИНЗС цитиран в жалбата, касае заповеди свързани с мерки и поощрения и дисциплинарни наказания на лишените от свобода/раздел II от глава II ППЗИНС/, докато настоящото производство е по глава VIII раздел IV от ЗИНЗС/.

В производството по издаване на заповедта съдът констатира, че не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила.

Видно от приети по делото доказателства, на постъпилата молба от жалбоподателя до началника на Затвора –С. от 28.01.2021г. е поставена резолюция "За преценка и доклад", като след резолюцията са изготвени и надлежно докладвани становища от съответните длъжностни лица по чл.64 от ЗИНЗС. В обжалваната заповед изрично е посочено, че отказът се основава на "събраните материали по преписката, изготвените становища на съответните служители, визирани в нормата на чл.64 ал.2". Изложеното обосновава извод, че производството по издаване на заповедта е започнало по молба на жалбоподателя и не са нарушени разпоредбите на чл.26 и чл.34 от АПК, а обратно на твърдяното в жалбата производство се е развило в съответствие със специалните изисквания по ЗИНЗС, като са изискани и взети предвид становища от лицата, посочени в чл. 64, ал. 2 от ЗИНЗС. Не са ограничени правата на жалбоподателя да участва в производството, както и да обжалва процесната заповед. Производството по издаване на обжалваният акт освен че се е развило в съответствие със специалните изисквания по ЗИНЗС, същото е приключило в рамките на 14 дни. Видно от административната преписка процесната молба по която е започнало производството е с вх.№692 от 03.02.21г., а обжалваната заповедта е издадена на 18.02.21г. и е връчена по надлежният ред на З.Х., като е дадена възможност на жалбоподателят да обжалва същата пред съд. Видно от докладна /л.15/ по делото на жалбоподателят е разяснен текста на заповедта от инсп.Р. т.к. същия не владее български език.

Оспорената заповед е материално законосъобразна и съответства на целта на закона.

Видно от разпоредбата на чл. 64, ал. 1 от ЗИНЗС, законът дава право на административния орган да извърши преценка по целесъобразност на исканото преместване, което не задължава административния орган при наличие на посочените предпоставки да премества лишените от свобода. Законът изисква наличие на конкретни формални предпоставки във връзка със срока на изтърпяното до момента наказание, но е предоставил правомощие при тези предпоставки административният орган да прецени доколко с оглед поведението на лишения от свобода, риска от рецидив и целите на наказанието, това преместване е целесъобразно.

Преценката относно целесъобразността на преместването, с оглед поведението на осъдения и риска от рецидив, е предоставена изцяло в правомощията на административния орган и се извършва в условията на оперативна самостоятелност. Съгласно чл. 169 от АПК, при оспорване на административен акт, издаден при оперативна самостоятелност, съдът проверява дали административният орган е разполагал с оперативна самостоятелност и спазил ли е изискването за законосъобразност на административните актове.

В случая административният орган действа в условията на оперативна самостоятелност, съобразно формираното у него вътрешно убеждение и становищата на длъжностните лица по чл. 64, ал. 2 ЗИНЗС. На първо място се преценява наличието на предпоставките за това - изтърпян срок от наказанието, и след това по целесъобразност - с оглед поведението на лишения от свобода, оценката на риска, на установените обстоятелства и анализа на същите, която преценка не подлежи на съдебен контрол.

В случая административният орган е отчетел, че макар да е налице първата предпоставка, тъй като жалбоподателят е придобил право за преместване в заведение от по-лек тип, не е налице втората предпоставка – наличието на добро поведение. В тази връзка е отчетено, че изготвените за престоя му оценки на риска, отчитат непосредствена опасност и риск от вреди в средния диапазон, което не кореспондира с облекчените условия на открития тип заведения в М. и по-широкия обем правни възможности, характерни за тази категория. Отчетени са индикации за риск от вреди и към настоящия момент, което не кореспондира с поставянето на лишения от свобода при смекчен надзор и охрана.

Неоснователни са възраженията на процесуалният представител на жалбоподателят, че при постановяване на заповедта ответника не е се съобразил с постановление на ВС №7 от 27.06.1975г. Настоящият състав следва да посочи че са последвали законодателни промени с оглед твърдяното в писмените бележки, като съгласно чл. 439а, ал. 1 от НПК(Нов - ДВ, бр. 13 от 2017 г., в сила от 07.02.2017 г.), доказателства за поправянето са всички обстоятелства, които сочат за положителна промяна у осъдения по време на изтърпяване на наказанието, като доброто поведение, участието в трудови, образователни, обучителни, квалификационни или спортни дейности, в специализирани програми за въздействие, общественополезни прояви. Според ал. 2 ,доказателствата за поправянето се установяват от оценката на осъдения по чл. 155 от ЗИНЗС, работата по индивидуалния план за изпълнение на присъдата по чл. 156 от същия закон, както и от всички други източници на информация за поведението на осъдения по време на изтърпяване на наказанието.

Системата за оценка на риска определя вероятността от криминален рецидив и от причиняване на сериозни вреди за самото лице, за околните и за обществото.

При така действащата правна регламентация на оценката на риска за целите на преместването по чл. 64, ал. 1 ЗИНЗС, неоснователно жалбоподателят твърди, че становищата на длъжностните лица по чл. 64, ал. 2 ЗИНЗС, съответно обжалваната заповед, не са обосновани а са използвани "кухи фрази".

По изложените съображения съдът приема, че административният орган е извършил преценка на всички относими факти и обстоятелства, свързани с преместването на жалбоподателя, в резултат на които обосновано е приел, че не са налице условията за преместването му в З., като правилността на това решение е извън обхвата на съдебната проверка. В рамките на дискреционната власт на административния орган е

да прецени дали, въпреки че са изпълнени условията по чл. 64, ал. 1 от ЗИНЗС, лицето следва да бъде преместено в З. и тази негова преценка следва да бъде зачетена. След като органът разполага с оперативна самостоятелност по отношение преместването на лишения от свобода, същият е действал в пределите на тази оперативна самостоятелност и е мотивирал преценката си като е постановил законосъобразен акт. По изложените съображения жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

Водим от горното, Административен съд-София-град,34-ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Х. З. [дата на раждане] в К. от [населено място] изтърпяващ наказание лишаване от свобода в затвора С., против Заповед № 11/18.02.2021г. на началника на Затвора-С., с която на основание чл. 64, ал. 2 ЗИНЗС е отказано преместването му от затворническо общежитие Закрит тип в затворническо общежитие от Открит тип "К. " към Затвора-С..

Решението съгласно чл. 64, ал. 4 от ЗИНЗС е окончателно и не подлежи на обжалване.

съдия: